

A close-up photograph of Bernard Heesen, a glassmaker with a long white beard and hair, wearing a light-colored shirt. He is focused on his work, using a pair of pliers to hold a piece of molten glass. A stream of glowing orange-red molten glass is being poured from a long metal tube into a large, intricate, blue-tinted glass chandelier that is partially completed. The background is dark, highlighting the craftsman and his work.

BERNARD HEESEN

EN DE WAANZIN
VAN DE 19DE EEUW

8 APRIL T/M
19 AUGUSTUS 2018

RIJKS
museum
TWEENTHE

Bernard Heesen is zonder twijfel de meest barokke en eigenzinnige glaskunstenaar van Nederland. In Rijksmuseum Twenthe toont hij recent werk dat is geïnspireerd door wat vaak 'de lelijke tijd' is genoemd: de tweede helft van de 19de eeuw met al zijn neostijlen.

ENCYCLOPEDISCHE GLASGEWROCHTEN

De fascinatie van Bernard Heesen (1958) voor de ornamentiek van de 19de eeuw gaat ver terug. Sinds zijn vroege jeugd verzamelt hij encyclopedieën uit deze periode. Het is de tijd van de opkomende industrialisatie en de daarmee gepaard gaande massaproductie. Industrieel vervaardigde producten werden uitgevoerd in historische stijlen en zo ontstonden de neogotiek, het neoclassicisme, de neobarok en ga zo maar door. Stijlen die – destijds al – werden geassocieerd met slechte smaak. Het is ook om deze reden dat de tweede helft van de 19de eeuw vaak wordt aangeduid als 'de lelijke tijd'. Maar in plaats van 'lelijk' spreekt Heesen liever over 'waanzin', de waanzin van de 19de eeuw.

'Blaas dit maar na!'. Zei Heesen jaren geleden tegen een team van de acht beste glasblazers van Bohemen, die met vragende blikken stonden te wachten op zijn instructies. Met 'dit' doelde Heesen op de waanzinnige gravures van kannen, vazen en arabesken uit een 19de-eeuwse encyclopedie die hij zojuist had aangeschaft. Het naslagwerk bood uitkomst

op een moment dat zijn fascinatie voor het glas en glasblazen leek weg te ebben. Zijn omgang met het vloeibare glas was in de loop der jaren steeds makkelijker geworden en de grenzen van de technische mogelijkheden leken bereikt. Maar met zijn onlangs aanschafte encyclopedie stuitte hij op een nieuwe inspiratiebron.

Vanaf dat moment vormden de 19de-eeuwse afbeeldingen het vertrekpunt van veel van zijn glas. Daarbij gaat het niet zozeer om het nabootsen an sich, het is eerder een strategie om tot vormen en objecten te komen die hij zelf nooit had kunnen verzinnen. Tijdens het blazen zoekt Heesen de grenzen van de ornamentiek en lelijkheid op. Hij creëert glas 'zoals je het zou willen tegenkomen in paleizen en zou willen vinden op rommelmarkten, glimmend en overdadig gedecoreerd'.

RIJKS
museum
TWENTHE

Lasondersingel 129 - 131
Enschede